

SENIOR FITNES z. s.

VYCHÁZKY S HONZOU 3

ZPRACOVALI:

JAN ŠIML

TÁŇA DUTKEVIČOVÁ

BŘEZEN 2022

SENIOR FITNES Z.S., URALSKÁ 6, PRAHA 6

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO.....	4
PROSECKÉ SKÁLY Z VYSOČAN.....	6
ŘÍČANSKÝ OKRUH.....	8
KUNRATICKÝ LES.....	10
STRAŠNICE – HLOUBĚTÍN.....	12
VŠENORY – ČERNOLICKÉ SKÁLY – JÍLOVIŠTĚ.....	14
BRANDÝS NAD LABEM – ČELÁKOVICE.....	16
JELENÍ PŘÍKOP – KRÁLOVSKÁ ZAHRADA – LETENSKÉ SADY.....	18
DÍVČÍ HRADY.....	20
STARÁ HUŤ – V ČAPKOVÝCH STOPÁCH.....	22
KOBYLISKÝ HÁJ – BOTANICKÁ ZAHRADA – STROMOVKA.....	24
SVATOJÁNSKÝ OKRUH.....	26
STARÁ LYSÁ – STARÁ BOLESLAV.....	28
OKOLO KOCÁBY.....	30
VODĚRADSKÉ BUČINY – LOUŇOVICE – JEVANY.....	32
ĎÁBLICKÝ HÁJ – KOBYLISY – PROSECKÉ SKÁLY.....	33
PRŮHONICE – HÁJE.....	34
UHŘÍNĚVES – BĚCHOVICE.....	36
ŘÍP.....	38
BEROUN – TETÍN – SRBSKO.....	40
VOZNICE – STOŽEC – SKALKA – MNÍŠEK.....	42
STARÝ VESTEC – PŘEROV NAD LABEM.....	44
ČELÁKOVICE-JIŘINA – KÁRANÝ – STARÁ BOLESLAV.....	46
LETENSKÉ SADY – ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ.....	48

ÚVODNÍ SLOVO

Přátelé turistiky,

vycházkou po petřínských stráních a poslechem Rybovy České mše vánoční u Letenského zámku, jsme v roce 2021 zakončili sérii 35 společných výšlapů. Nastal čas zrekapitulovat, co vše se událo, jaké změny v uplynulém roce nastaly a s jakými problémy jsme se museli vypořádat.

Od 1. ledna 2021 byla zavedena registrace zájemců o turistiku a účast na jednotlivých vycházkách byla zpoplatněna symbolickou částkou 20 Kč. Byly určité obavy, že tato finanční spoluúčast negativně ovlivní zájem. Nestalo se tak. Již v lednu bylo zaregistrováno 48 zájemců a s postupujícím časem jich přibývalo. Do konce roku se do kanceláře Senior fitness z. s. v Uralské ulici dostavilo a zaregistrovalo 116 zájemců.

Velký zásah do naší činnosti však způsobilo vyhlášení mimořádného epidemiologického stavu z důvodu masového šíření nebezpečného viru. Stejně jako všechny společenské akce byla postižena i turistika. Určitou výhodou bylo, že jednotlivci, případně dvojice žijící ve společné domácnosti, mohli vycházet alespoň do okolní přírody. Věřím, že jste to mnozí využili a ve svém okolí objevili zajímavá místa, kam běžně nechodíte.

Tento omezující stav trval do poloviny dubna, kdy byly povoleny společné vycházky s počtem účastníků do 20 osob. První společná vycházka v roce 2021 se konala 20. dubna a vedla příměstským lesem na prosecké skály. Jak epidemie ustupovala, našich výšlapů přibývalo a do konce roku jsme se na mnoha různých trasách sešli 35-krát. Při prohlídce textu a fotografií, které následují, si připomeňte zážitky ze společných vycházek, případně se jimi inspiруйте a na některou z popisovaných tras se vydejte s přáteli či sami.

Věřím, že letošní turistická sezóna bude bez omezení a že nám poskytne mnoho přátelských setkání a krásných zážitků.

Přeji vám hodně zdraví

Honza Šiml

Poznámky k následujícím textům:

- Uváděné informace o náročnosti vycházek jsou pouze orientační. Náročnost (čehokoliv) je subjektivní pojem. V případě vycházek je dána nejen terénem, povětrnostní situací a délkou trasy, ale především kondicí jednotlivce. Proto před každou vycházkou (nejen s Honzou) zvažte svůj zdravotní stav a současnou kondici. Nepodceňujte se, ale ani své možnosti nepřeceňujte.
- U vycházek neuvádíme přesné datum jejich konání, ale jsou řazeny tak, jak se v průběhu roku uskutečnily (od dubna až do konce prosince). Vycházky (až na výjimky) lze uskutečnit ve všech ročních obdobích a vnímat měnící se přírodu – doporučujeme.
- Zkratka **TZ** v textech = **turistická značka**.
- Pokud není u použitých fotografií uveden zdroj, byly pořízeny Janem Šimlem nebo účastníky vycházek, případně jde o fotografie z archivu Táni Dutkevičové.
- Texty psané kurzívou (doplňující informace) byly čerpány z internetu, zejména z wikipedie (otevřená encyklopedie) či z různých turistických průvodců.
- V elektronické verzi publikace (PDF) je možno čerpat další informace o navštívených místech proklikem přes modře zbarvená slova či slovní spojení.
- Chcete-li si prohlédnout více fotografií z vycházek, navštivte webové stránky Senior fitness, konkrétně podstránku [Turistika](#).

PROSECKÉ SKÁLY Z VYSOČAN

DOPRAVA: MHD do stanice Nádraží Vysočany

DÉLKA TRASY: cca 7 km

NÁROČNOST: přírodní pěšinky a cesty jsou za vlhka blátivé, výškové rozdíly podobné Petřínu – hůlky doporučuji

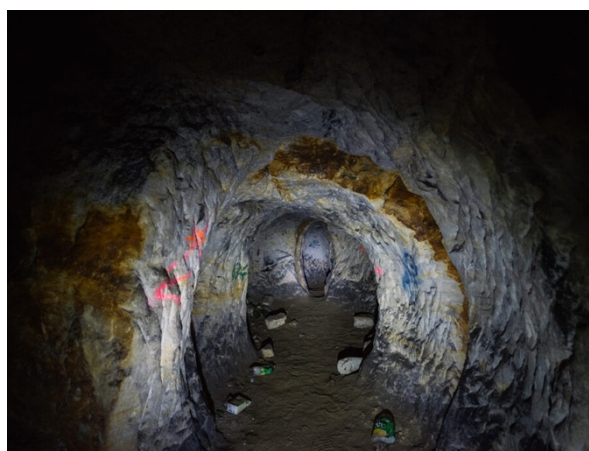
Na místě srazu si všichni nejprve vyfotografovali bourání vysočanského nádraží. Pak už jsme vyrazili po žluté TZ, která vede historickým podchodem pod nádražím Vysočany a ústí na úpatí zalesněné stráně, na které se nachází vila (bývalá usedlost) jménem [Flajšnerka](#).

Po lesních pěšinách jsme vystoupali pod vrchol stráně k Proseckému rybníčku. Zde jsme opustili lesopark a podchodem pod Vysočanskou estakádou prošli na přírodní pěšinu, po které jsme sešli, podél vinice Machálka a čtyř malých jezírek, do údolí a prohlédli si park Podviní.

Po modré TZ jsme stoupali vzhůru strání podél bobové dráhy až do ulice Prosecké a dále až k odbočce se žlutou TZ na vyhlídku Prosecké skály, odkud je pěkný pohled na Prahu.

Přírodní památka [Prosecké skály](#) leží na rozhraní pražských čtvrtí Prosek, Libeň a Vysočany. Pískovcový skalní útvar ve svých útrobách ukrývá labyrint podzemních prostor vzniklých při těžbě písku. Současná délka přístupných podzemních chodeb je asi 500 m, ale celkový rozsah proseckého podzemí mohl dosahovat pět až sedm km. Od 18. století se zde ručně těžil bílý písek. Největší rozmach těžby zažila oblast v 19. století, kdy se písek používal na štuky, výrobu pískových mýdel a na posypávání prkenných podlah. Konec nastal až v první polovině 20. století. Spodní světlejší vrstvu skal tvoří bílý pískovec, který se usazoval ve sladkých vodách. Horní vrstva představuje hrubozrnné pískovce rezavé barvy. Ty se ukládaly

v mořském prostředí. Nejznámějším důlním dílem v této oblasti je [Močálka](#).
Foto: www.extrastory.cz

Většina účastníků neměla o existenci této přírodně zajímavé části Prahy tušení. Prohlédli jsme si skalní útvary, rozhlédli se z nově vybudované vyhlídky a trochu se občerstvili z vlastních zdrojů. Kamenná vyhlídková plošina na vrchu Proseckých skal je skvělým místem pro odpočinek v přírodě uprostřed města a také pro vychutnání výhledu na pražské panorama.

Po odpočinku jsme pokračovali lesem do Libně. Cestou k metru na Palmovku jsme si ještě prohlédli krásnou budovu [Libeňské sokolovny](#), [kostel sv. Vojtěcha](#), [Libeňský zámek](#) a tok regulované Rokytky mizející do podzemí. Po krátké cestě pod náměstím končí pout' Rokytky ústím do Vltavy.

Počasí bylo ideální a nálada všech zúčastněných výborná. K návratu domů jsme použili MHD (tramvaj / metro Palmovka).

ŘÍČANSKÝ OKRUH

DOPRAVA: vlakem z hlavního nádraží do stanice Říčany (cca 30 minut)

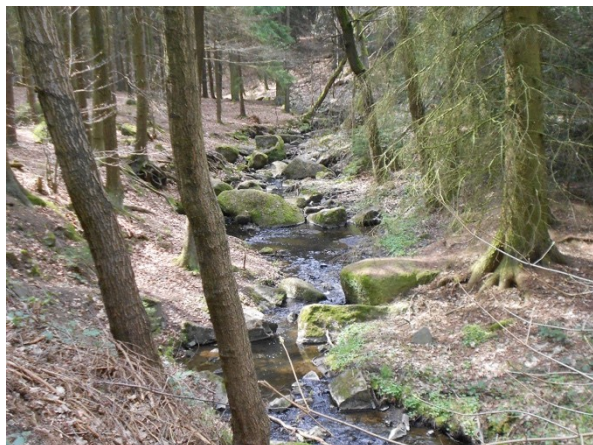
DÉLKA TRASY: cca 10 km

NÁROČNOST: mírně nadprůměrná, lehkou svačinu a pití s sebou (na trase není možnost občerstvení).

Od nádraží jsme vyrazili po zelené TZ k rybníku (přírodnímu koupališti), dál lesem po naučné stezce (NS) a podél horního toku Rokytky. Asi dva kilometry od pramene Rokytky jsme odbočili na modrou TZ, která pokračovala v souběhu s NS Říčanka a nakonec nás dovedla až na nádraží do Říčan.

Přírodní park se rozkládá podél Říčanského potoka mezi Uhříněvsi, Dubčí a Běchovicemi. Park si dosud uchoval ráz venkovské krajiny, kde se střídají lučinaté úseky s břehovými porosty podél Říčanky s rybníky a většími i menšími lesními porosty.

Součástí parku je zvláště chráněné území Obora v Uhříněvsi – komplex lužního lesa s bohatým keřovým a bylinným patrem. Významnými prvky území jsou Podleský rybník (14 ha) a okresek zvaný Lítóžnice, se soustavou menších rybníků v nivě potoka s přilehlým hájem. Místní krajinnou dominantou je hřbet Rohožník v Dubči, tvořený pevnými řevnickými křemenci. Jižní část území tvoří břidlice a prachovce mladších starohor štěchovické skupiny.

Lesní cesty a pěšinky nám poskytly příjemnou procházku a mnoho krásných zážitků. Horní tok Rokytky, podél kterého jsme velkou část cesty šli, nám nabídl celou řadu rozmanitých pohledů na romanticky meandrující koryto řeky. Jednou to byl bystrý proud valící se přes balvany, jindy koryto řeky rozdělené na několik ramen, které se vzápětí spojily v jeden tok. Na stráních nad potokem a v roklicích, kde meandruje řeka, je lesní porost většinou ponechán bez zásahu člověka a vytváří tak vzácný dojem volné a nespoutané přírody. Vizuální zážitky umocňovaly bělostné plochy rozkvetlých sasaneček a bílými květy obsypané jakoby zasněžené, keře. Cestou jsme se zastavovali u informačních tabulí NS Říčanka, ze kterých jsme mohli čerpat vědomosti o fauně, flóře a přírodních zajímavostech lesa a krajiny, kterou jsme procházeli.

Nespěchali jsme. Po dlouhé přestávce jsme si přátelsky popovídali. Za krásného, trochu chladného počasí, nám desetikilometrová procházka rychle uběhla. Spokojení a „vyvětraní“ jsme se rozloučili na Hlavním nádraží.

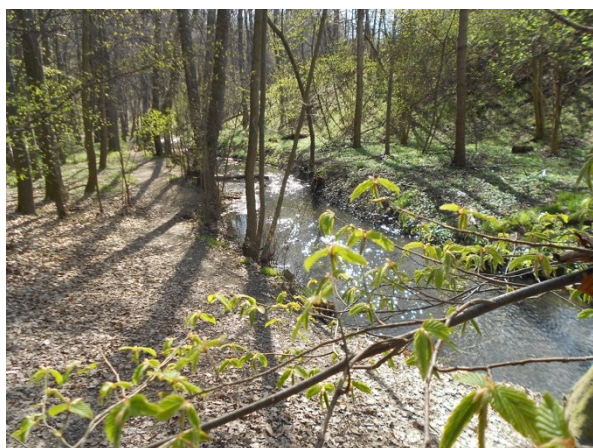
KUNRATICKÝ LES

DOPRAVA: MHD do stanice metra Roztyly

DÉLKA TRASY: cca 10 km

NÁROČNOST: mírně nadprůměrná, na trase je jeden náročný úsek – poměrně strmý výstup na ostroh ke zřícenině Hrádku, dlouhý cca 200 m.

Na vycházku jsme se vydali za krásného jarního počasí. Kunratický les je rozsáhlý a ze všech stran je obklopen městskou zástavbou. Z tohoto hlediska je ideální pro sport a relaxaci obyvatel přilehlých oblastí. Roční návštěvnost lesa dosahuje 700 tisíc osob. Izolace od jiných lesních ploch neumožňuje volnou migraci živočichů. Přesto je v lese možné spatřit srnčí, muflony a především velký, druhově pestrý, počet ptáků. Mufloni i srnčí zvěř jsou zde uměle vysazeni a jejich početní stav je z důvodu lesního hospodaření regulován. Lesem vedou cestičky a pěšiny mnoha směry, a tak nabízí návštěvníkům spoustu neotřelých vycházek. Ta, kterou jsme absolvovali my, byla jen jednou z možností.

[hrad u Kunratic](#) (také Nový hrádek, nebo jen Hrádek). Cestou jsme si všimli místa startu slavného běhu „Velká kunratická“, jehož součástí je obávaný svah Hrádku.

Nový hrádek nechal v roce 1412 postavit král Václav IV., aby zde odpočíval, hodoval a bavil se lovem. Až na tu loveckou zábavu jsme jej napodobili. Pokochali jsme se okolní přírodou a romantickým vzhledem zříceniny, z informačního panelu jsme načerpali trošku znalostí z historie tohoto místa a posílili jsme se z vlastních zásob. Poté jsme se vydali hřebenovou cestou na další pouť lesem směrem k Velkému altánu a Roztylům.

Vyrazili jsme od stanice metra Roztyly směrem k nejnižšímu bodu Kunratického lesa – ke Kunratickému potoku. Středobodem všech vycházek [Kunraticko-Michelským lesem](#) je vrchol skalního ostrohu s Novým hrádkem. Na toto místo jsme došli v polovině naší cesty. Ještě před tím jsme se prošli údolím proti toku Kunratického potoka, jehož malebné zákruty nás dovedly na hráz nádrže, před Kunratickým mlýnem. Zde jsme pořídili pár fotografií a potom se vrátili na modrou TZ, která vede po úzké strmé pěšině na [Nový](#)

Cestou údolím okolo potoka i cestou zpět k Roztylům jsme minuli několik vodních ploch, které pohled na krajinu obohacují. Asi nejznámější z nich je [rybník Labuť](#).

Potěšili jsme se jarními květy sasaneček, modřenců, barvínků a mnoha dalších bylinek. Za pozornost samozřejmě stojí mnohé mohutné stromy v údolí potoka, na stráních i vrcholových partiích lesa. Řada z nich je chráněna jako památné stromy. Celá okružní cesta nám trvala dvě a půl hodiny. Většina účastníků si procházku užila a odjížděla do svých domovů spokojena.

Určitě jsme tento krásný pražský les nenavštívili naposledy. Příště nás může něčím překvapit v létě nebo v zimě.

STRAŠNICE – HLOUBĚTÍN

DOPRAVA: MHD do tramvajové stanice Zborov – Strašnické divadlo

DÉLKA TRASY: cca 11,5 km

NÁROČNOST: mírně nadprůměrná, na trase je jeden náročný úsek – poměrně strmý výstup na ostroh ke zřícenině Hrádku, dlouhý cca 200 m.

Od stanice tramvaje jsme za krásného slunného dopoledne vyšli po žluté TZ a prošli Malešickým parkem, který není velký. Jeho koncepce, na mírné jižní stráni, je velice zajímavá. Kromě pestré zeleně se zde nachází malá dětská hřiště, přírodní posilovna pro dospělé, dostatek laviček s výhledem na Prahu, a to vše doplňují drobné i větší plastiky z kovu i dřeva, kterým vévodí na vrcholu kopce větrník. Pohodová klidová zóna.

Po procházce parkem jsme pokračovali po žluté TZ na opačnou (severní) stranu svahu do Malešického lesíka. Les se ještě zcela ze zimního spánku neprobudil. Keře rostoucí podél cest jsou již obarvené jarní zelení, ale stromy, jejichž koruny se ještě neoblékly do svého šatu, nám umožňovaly pohled na modrou oblohu.

Lesík má podlouhlý tvar, nachází se na svahu jižně nad bývalou železniční vlečkou vedoucí z nákladového nádraží Praha-Žižkov k nákladovému nádraží Praha-Malešice. Na západě začíná za sportovním areálem u Malešické ulice, na východě končí les u zahrádkářské osady. Na jižní straně lesa je nová bytová zástavba (Ecocity Malešice) a areál domovů pro seniory.

Les vznikl v době výstavby malešického sídliště, tedy v polovině 60. let 20. století. Je smíšený, prochází jím několik upravených, částečně asfaltových, cest. Po hlavní cestě vede Naučná stezka svatého Josefa, která tu má dvě zastavení, a s ní je shodná žlutě značená turistická trasa. V roce 2018 bylo u severního okraje vytvořeno piknikové místo.

TZ nás zavedla až do vilové zástavby a na náves ke kapli ve Starých [Malešicích](#), kde jsme si chvilku odpočali. Poté jsme vyšli po modré TZ a během několika minut dorazili k botanické zahradě Pod Tábořem. Zahrada není velká, avšak procházka po jejích cestičkách, které se klikatí po jižní stráni vrchu Tábor mezi jarními květy a mnoha druhy keřů, malých i vzrostlých stromů, jimž uprostřed louky vévodí mohutný platan a kde

probublává potok končící v jezírku, nad kterým se vyjímá stavba záměčku (Jiráskova vila), je úžasná.

Po prohlídce zahrady jsme došli na křižovatku ulic Českobrodská a Pod Tábořem. Poblíž se nachází autobusová zastávka Pod Tábořem, kde je možné po cca šesti kilometrech chůze vycházku ukončit. My jsme však pokračovali pěšinkou podél Rokytky až ke [Kyjskému rybníku](#). Cestou jsme se zastavili na malé pivko u stánku v zahradní restauraci. Od Kyjského rybníku jsme vystoupali pěšinkou na vrch lesního komplexu Smetanka a potom už jenom sešli vilkami do centra Hloubětína na Metro B, kde jsme se rozešli.

VŠENORY – ČERNOLICKÉ SKÁLY – JÍLOVIŠTĚ

DOPRAVA: vlakem ze Smíchovského nádraží do stanice Všenory

DÉLKA TRASY: cca 11 km

NÁROČNOST: náročnější – hodně členitý terén

Ze [Všenor](#) jsme vyšli za ideálního počasí. Po krátké cestě okrajem obce (žlutá TZ) jsme vstoupili do lesa, kde nás nejprve přivítalo malé lesní jezírko, které jsme obešli, a po prudce stoupající pěšince se „vyškrábali“ ke kapli svatého Jana Křtitele. Po vnější prohlídce kaple jsme nahlédli i do vnitřního prostoru. Kaple má pěkně vymalované stěny i strop a vkusné, barevné vitráže v oknech. Pořádili jsme několik fotografií kaple a pokračovali v naší cestě.

Následovala obtížnější část trasy – tříkilometrové stoupání pěknou, avšak málo upravenou, lesní pěšinou k vrcholu Červené hlíny (467 m n. m.), kde je rozcestník turistických cest. Od tohoto bodu nás vedla červená TZ na dva kilometry vzdálené Černolické skály. Moje nepozornost způsobila, že jsme sešli ze značené cesty a cestu si trochu prodloužili. Včas jsme se vrátili na červenou TZ a těsně před polednem jsme již vysedávali na vyhrátých skalách, kochali se pohledem do krajiny a samozřejmě se posílili z přinesených zásob.

Černolické skály (též Čertovy skály) jsou skalní masív tvořený pevnými ordovickými křemeny, který se tyčí se nad obcí Černolice v okrese Praha-západ. Skály jsou od roku 2002 chráněny jako přírodní památka Černolické skály na rozloze dva hektary. Z vrcholu skal je pohled do okolního kraje. Jsou to první horolezecké skály v Čechách (písemná zmínka z roku 1905). Vedou sem převážně výstupy lehké a střední obtížnosti pevným terénem, proto jsou také oblíbeným terénem horolezeckých škol a kurzů z Prahy a středních Čech.

Další část trasy směřovala převážně dolů, ale to neznamená, že by to byla pohodová procházka. Cestou do Jíloviště, cíle naší vycházky, jsme museli zdolat několik sestupů a výstupů roklemi, kde jsou cesty hodně zdevastované (po kůrovcové těžbě dřeva). Ve zdraví jsme došli do Jíloviště na zastávku MHD, kde jsme se rozloučili. Někteří spěchali domů prvním autobusem a někteří se šli ještě „odměnit“ do místní cukrárny.

BRANDÝS NAD LABEM – ČELÁKOVICE

DOPRAVA: autobusem ze stanice Vysočanská do Brandýsa nad Labem

DÉLKA TRASY: cca 10 km

NÁROČNOST: nenáročný rovinatý terén

Startovní foto, které je tradiční záležitostí našich výšlapů, jsem plánoval v [Brandýse nad Labem](#) na náměstí u moderně řešené kašny, která stojí za pozornost. Sobotní trhy, které se zde po dlouhé době konaly, můj úmysl zhatily. Pohled na kašnu, s pozadím radnice a pěkně upraveného náměstí, byl vymazán záplavou stánků obklopujících nejen kašnu ale i náměstí.

Prohlídka náměstí tudíž odpadla, rychle jsme se vydali k [zámku](#) a udělali si skupinovou fotografii na jeho pozadí. Následovala procházka zámeckou zahradou a následně i k zámku přiléhající zahradou Na Valech, kde jsme pozorovali hejno pávů. Ze zahrad a zámecké rampy je pěkný výhled na [Starou Boleslav](#), na most přes Labe, zdymadlo, vodní elektrárnu a kanál pro vodní slalom.

Hrad (přestavěný na zámek) na vyvýšené terase na levém břehu Labe je chráněn jako (od roku 2017 národní) kulturní památka. Ve středověku zde vznikla nejprve tvrz na důležité zemské stezce z Prahy na sever. Na konci 15. století byla přestavěna na hrad a kolem poloviny 16. století pokračovala přestavba v zámek (původně renesanční, pak barokní a novogotický).

V letech 1547-1860 byl zámek v majetku královské komory a příležitostným venkovským sídlem členů habsburského rodu. Roku 1813 se na brandýském zámku sešli tři panovníci: rakouský císař František I., pruský král Fridrich Vilém III. a ruský car Alexandr I., aby tu připravili úder proti Napoleonovi.

Po roce 1919 převzal zámek československý stát jako konfiskát habsburského majetku. O zámku se uvažovalo jako o letním sídle prezidenta, ale nakonec byly upřednostněny Lány. Zámek dostala do užívání státní správa lesů. Město jej obdrželo do svého majetku až v roce 1995. To zahájilo jeho celkovou rekonstrukci s cílem zpřístupnit jej veřejnosti. V roce 2004, v roce sedmisetletého výročí svého založení, byl zámek Brandýs nad Labem s novou historickou expozicí slavnostně otevřen.

Od zámku jsme sešli na cyklostezku k Labi a podél Labe pokračovali (po modré TZ) směrem k [Lázním Toušev](#) a k [Čelákovici](#)m. V polovině naší cesty podél Labe jsme se zastavili u kiosku nabízejícího příjemné posezení a občerstvení.

Naše cesta po cyklostezce pokračovala až k moderně řešené, vysoko nad hladinou Labe zavěšené, lávce. Zde jsme od cyklostezky odbočili a po příjemných lesních pěšinkách došli

na cestu (po modré TZ) vedoucí mezi jezery a jezírky, kde se na některých místech těží léčivé bahno pro Lázně Toušeň, na okraj Čelákovic. Po dalším kilometru cesty parkem a po navigaci Labe jsme odbočili do středu města. Na náměstí u kašny (jak jinak) jsme zakončili svoji polabskou pout' cílovou fotografií. Zde jsme se rozešli a prohlídku města, případné nákupy, či občerstvení si každý zajistil podle přání. Vlaky z Čelákovic do Prahy jezdí asi v půlhodinových intervalech.

Počasí, které bylo v květnových dnech velice vrtkavé, nám nad očekávání meteorologů přálo. Sluníčko hřálo, silný vítr, který slibovala předpověď, se nekonal a déšť se nám vyhýbal – jarní příroda se naplno zazelenala, na hladině vodní ptáci se svou drobotinou, modrá obloha s kupami bílých oblaků, přátelská atmosféra – co víc si přát, byla to krásná vycházka.

JELENÍ PŘÍKOP – KRÁLOVSKÁ ZAHRADA – LETENSKÉ SADY

DOPRAVA: MDH na Pohořelec (Letenské náměstí)

DÉLKA TRASY: cca 6 km

NÁROČNOST: nenáročná

Sešli jsem se na Loretánském náměstí a vyfotili se s malebným pozadím věže Lorety a jejích zvonků. Potom se naše početná skupina vydala po starobylém dláždění uliček Černínské a Nového Světa do ulice U Brusky, ke vchodu do Horního [Jeleního příkopu](#). Cestou jsme budili pozornost místních obyvatel, kteří si za dobu pandemických opatření odvykli od turistického ruchu, který bývá v těchto malebných zákoutích Prahy enormní. U vchodu jsme absolvovali kontrolní prohlídku batůžků a po dřevěné, prudce se svažující schodišťové lávce, jsme sestoupili na dno Jeleního příkopu, kudy protéká potok Brusnice.

Ocitli jsme se uprostřed zeleně, obklopeni mohutnými stromy a stráněmi plnými keřů s kvetoucím a silně vonícím šerákem. Šikmou, strání stoupající, cestičkou jsme vyšli na první zastávku – Masarykovu vyhlídku, dílo Jože Plečnika. V současné době to je klidné a tiché místo k posezení a odpočinku na lavičce pod staletým dubem s nezvyklým výhledem na celý areál Pražského hradu katedrálu a Petřín. Z Masarykovy vyhlídky pokračovala cesta Horním Jelením příkopem, jehož historie je velice pestrá: mnoho staletí úprav a změn jeho využití od obranného účelu, přes zemědělské využití (pole, vinice, obora), až po dnešní parkovou úpravu, která nabízí odpočinek. Cestu dál jsme absolvovali s malými zastaveními – např. u panelu s fotografiemi a informacemi o Jelením příkopu, u Sochy Ponocného na loučce, kterou protéká potok Brusnice, a dalších zajímavostí tohoto místa.

Po pěkně upravené mírně stoupající cestě, která ústí u severního vchodu do pražského hradu, jsme vyšli na Prašný most. Minuli jsme hradní stráž, o jejíž úloze, historii a uniformách jsme si řekli pár slov. U Lvího dvora jsme vstoupili do [Královské zahrady](#) a zastavili se u Prezidentského domku.

Na místě Prezidentského domku (nebo též Vily Dr. Edvarda Beneše) stála původně barokní oranžerie. Z té se v podobě altánu dochovala střední, zděná část, která byla zahrnuta v letech 1937–1938 do novostavby vily pro tehdejšího prezidenta československé republiky Edvarda Beneše. Novostavbu vily projektoval Pavel Janák. Jde o pozoruhodnou ukázkou jeho osobního pojetí památkových rekonstrukcí. Prezidenti státu v této vile bydleli až do poloviny devadesátých 20. století, ačkoli Václav Havel ji už příliš nevyužíval.

Postupně jsme prošli celou Královskou zahradou mezi kvetoucími záhony a rozličnými cizokrajnými stromy. Naši pozornosti neunikla ani stavba Míčovny, Oranžerie a samozřejmě [Letohrádek královny Anny](#) a Zpívající fontána. Historie zahrady a jednotlivých objektů a uměleckých děl je velice, velice široká.

Z Královské zahrady jsme přešli do Chotkových sadů, zastavili se u sousoší Julia Zeyera a pak pokračovali ve své cestě Letenskými sady. Užili jsme si krásných vyhlídek na Prahu od [Hanavského pavilonu](#) i z místa [Letenského zámku](#), kde jsme se občerstvili a odpočali si. Zde jsme se rozloučili a zbytek cesty, krásnou alejí platanů do městské zástavby Holešovic, absolvoval každý sám.

Tuto trasu před námi prošly a mimořádně poznamenaly dějiny, a proto pro nás může být inspirací pro jejich hlubší poznání. Další zajímavosti o navštívených místech si snadno vyhledáte na internetu.

DÍVČÍ HRADY

DOPRAVA: MDH ke stanici metra B Radlice

DÉLKA TRASY: cca 7 km

NÁROČNOST: nenáročná po náhorní rovině s malými převýšeními (kromě úvodního pozvolného výstupu cca 190 m)

Za krásného počasí jsme vyrazili po úzké pěšině, lemované z obou stran hustě rostoucími keři, a po necelém kilometru vystoupali na druhou největší náhorní planinu Prahy. Planina [Děvín](#) se rozkládá asi 200 m nad okolní pražskou zástavbou. Po nedávných deštích a oteplení rychle zarostla vysokou travou a lučními květy, typickými pro začátek léta. Tímto zeleným mořem jsme se probrouzdali k vyhlídkové plošině.

Z plošiny je kruhový výhled na město. Zábradlí plošiny je vybaveno popisem některých známých objektů, rozestých v pražské zástavbě. Na zábradlích vyhlídky jsou i informace o chovu koně Převalského, kterého jsme v ohradě pod námi marně hledali. Výběh je velice rozlehlý a pět koní se v takovém prostoru snadno ztratí očím návštěvníků. Na schodišti vyhlídky vznikla naše startovní fotografie.

V procházce jsme pokračovali na vyhlídkové plato, které se nachází na hraně náhorní plošiny Děvína, v místě nad Smíchovským nádražím, odkud je úchvatný výhled na velkou část Prahy.

Pokochali jsme se krásou města a pokračovali cestičkami, vedoucími střídavě bujnou zelní a skalnatými úseky posetými koberečky mateřídoušky, na další vyhlídky, které nám nabídly neobvyklé pohledy na Vltavu, na dopravně komunikační systém na Smíchovském nábřeží, kde panoval čilý dopravní ruch, na Barrandovský most s kulisou Branické skály, na opravený, novotou svítící viadukt [Pražského Semmeringu](#), na tramvajovou trať vinoucí se po stráni Prokopského údolí k sídlišti na

Barrandově, a tak by se dalo pokračovat a vyjmenovávat ještě mnohé další skvělé pohledy na město a krásnou okolní přírodu.

Úsek z Prahy-Smíchova severního nástupiště nad Hlubočepy přes Prahu-Žvahov do Prahy-Jinonic je označován jako Pražský Semmering podle horské dráhy Semmering v Rakousku mezi Vídní a Štýrským Hradcem pro svůj horský charakter a rozvinutí trati smyčkou vracející se o více než 180° přes dvojici Hlubočepských viaduktů.

Trat' byla vybudována v letech 1868-1872. Při povodních v roce 2002 sloužila jako náhradní doprava za nefunkční trasu metra B i pro odkloněné nákladní vlaky. Je dlouhá celkem osm kilometrů a překonává výškový rozdíl 93 m.

Záporným momentem vycházky byla moje chyba, kdy jsem se špatně zorientoval a procházku po jednotlivých vyhlídkových místech ukončil omylem dřív, než jsem plánoval. Na této trase jsou ještě další dvě vyhlídky s krásným výhledem do Prokopského údolí. Tímto se vám omlouvám a zároveň vám doporučuji, až půjdete na Děvín příště, projděte si i tento úsek.

STARÁ HUŤ – V ČAPKOVÝCH STOPÁCH

DOPRAVA: autobusem ze Smíchovského nádraží do Staré Huti

DÉLKA TRASY: cca 10 km

NÁROČNOST: středně náročná po mírně zvlněných lesních cestách

Cesta autobusem trvala hodinu a půl. Autobus, který bývá obvykle téměř prázdný, se postupně naplnil tak, že už nezbývalo ani místo k stání. Pobyt v autobuse s respirátorem nebyl příjemný, ale všichni to zvládli v pohodě. Dál už následovaly jen příjemné chvíle na zdravém vzduchu.

Od autobusové zastávky jsme šli po modré TZ kousek cesty nízkou městskou zástavbou, která ústí do pěkné lipové aleje končící na odpočívadle a parkovišti u rybníka Strž. Zde jsme se zastavili u informační tabule s mapou [Naučné stezky Karla Čapka](#). Na mapě jsou naznačeny tři různě dlouhé okruhy. Naše trasa vedla, s malými výjimkami, po okruhu dlouhém 10 km. Krásnou alejí právě dokvítajících akátů jsme z parkoviště došli na hráz rybníka Strž, kde je vstup do areálu Památníku Karla Čapka. U audioinformačního zařízení jsme si poslechli o historii tohoto místa. Prohlédli jsme si areál a chvíli poseděli v příjemném prostředí zahrady. U sochy Pomník Dášeňky od sochaře Michala Stránského, která byla odhalena v roce 2013, jsme si udělali společné foto a vyrazili do přírody.

Památník Karla Čapka je muzeum věnované životu a dílu spisovatele Karla Čapka a jeho ženy, herečky Olgy Scheinpflugové. Sídli v bývalém Čapkově letním sídle ve Staré Huti na Příbramsku. Podle blízkého rybníka je areál nazýván také Strž, případně hovorově Čapkárna.

Nachází se v historickém areálu, kde byla v 19. století zpracovávána železná ruda. Po první světové válce získal nemovitost od Colloredo-Mannsfeldů správce jejich panství Václav Palivec, který dal v roce 1935 empírový dům jako svatební dar do doživotního užívání Karlu Čapkovi a jeho ženě. Spisovatel se v následujících třech letech při svém pobytu věnoval úpravám domu a zahrady. Na Strži, jak své letní sídlo pojmenoval, vznikala i literární díla (například Válka s mloky, Cesta na sever, Bílá nemoc, První parta, Život a dílo skladatele Foltýna). Zde také přijímal řadu osobností české kultury a politiky, zejména v létě 1938.

Nová expozice, otevřená v roce 1997, přibližuje osobnost a dílo Karla Čapka a jeho manželky, české herečky a spisovatelky Olgy Scheinpflugové. Samostatnou expozici má v podkroví domu také novinář a spisovatel Ferdinand Peroutka (1895–1978). V památníku se také každoročně konají výstavy, koncerty, divadelní představení i svatby.

Naučná stezka vede po rozmanitých lesních pěšinkách a cestách opravdu moc krásnou přírodou. Na trase jsou jednotlivá zastavení s informačními panely o místní fauně, floře,

o řece Kocábě, a především o historii jednotlivých hamrů na zpracování železa. Jednotlivá místa, kde bývaly hamry a kde jsou dnes turistická zastavení, jsou očíslována římskými čísly. Postupně, podél Sychrovského potoka, jsme prošli okolo II. hamru a rybníčka Zájezek, okolo III. hamru, sešli k soutoku Sychrovského potoka a Kocáby, kde jsme přešli přes lávku na její protější břeh a vystoupali k místu zvaném Nad IV. hamrem. Můj plán cesty předpokládal pokračovat po žluté TZ na rozcestí U Fortelky a po lesní pěšině sestoupit k divokým meandrům Kocáby, kde pod skalami je místo zvané Plechhamr.

Místo má velice zajímavou historii: hamr zpracovával železo na plechové pláty potřebné k dalšímu zpracování (např. kováři-nářadí apod.). Později byl přebudován na pilu a vedle byl postaven mlýn. Ještě později se toto romantické místo stalo cílem výletníků a zábavy. Hrála tady dechová hudba, tančilo se, točilo se pivo, a dokonce se tu konala i ochotnická představení. V roce 1931 stavby vyhořely (žhářství). Místo nebylo nikdy obnoveno a zpusťlo.

U Plechhamru býval přes Kocábu most, dnes je tam brod. Po druhé straně Kocáby vede červená TZ na cestu do Staré Huti. Předpokládal jsem, že si místo prohlédneme a stejnou cestou se vrátíme na žlutou a modrou TZ a po ní do Staré Huti. Než jsem došel k brodu, tak měly první seniorky zuté body a šlapaly řečištěm na druhou stranu. Moc mě to překvapilo a nezbylo mi než jejich příkladu následovat. Cestu po druhém břehu Kocáby jsem neznal. Na slunné louce jsme se obuli a vyrazili hledat cestu zpět. Následoval asi třístametrový adrenalinový úsek po uzounké pěšině mezi skalami nad korytem Kocáby. Místy strmě dolů a vzápětí vzhůru – stezka pro kamzíky či kozu kamerunskou! Ve zdraví se všichni „vyškrábali“ nahoru na cestu, kde končí a začíná červená TZ vedoucí k hlavní trase. I toto místo jsme si prohlédli, přečetli panely s dobovými fotografiemi a vydali se na hlavní cestu a po modré TZ k autobusové zastávce ve Staré Huti, odkud jsme se vrátili autobusem zpět do Prahy.

KOBYLISKÝ HÁJ –BOTANICKÁ ZAHRADA – STROMOVKA

DOPRAVA: tramvají na konečnou stanici Vozovna Kobylisy

DÉLKA TRASY: cca 7 km do Troje, 11 km do Holešovic

NÁROČNOST:

Za ideálního letního počasí jsme vyrazili od konečné stanice tramvají u Kobyliské vozovny a prošli po zelené TZ Čimickým hájem, prohlédli si torzo památného, tři sta let starého, dubu a za lesem jsme pokračovali po cyklostezce k sídlišti Bohnice. Přešli jsme hlavní komunikaci, kde jsme odbočili do lesoparku Bohnice a po lesní pěšině vystoupali na skalnatý výčnělek, kde býval, než ho zakryla bujná vegetace, pěkný výhled na Prahu. Na tomto romantickém, skalnatém místě jsme pořídili startovní foto a po pěšinkách, vinoucích se mezi skalními výstupky, pokračovali po zelené TZ směrem k Troji.

Došli jsme až k vyhlídkovému místu nad trojskou kotlinou, kde jsme vychutnali letecký pohled na trojské zámecké zahrady a [Trojský zámek](#). Strmou pěšinou s přírodním schodištěm jsme sešli do Trojské ulice ke vchodu do botanické zahrady. Po zakoupení vstupenek (seniorská za 50 Kč) jsme pokračovali vinicí svaté Kláry po bezvadně upravených cestách s mnoha nevšedními vyhlídkami na Troju, řečiště vzduté Vltavy s novou lávkou a v pozadí s kulisou Prahy s Hradčany.

[Botanická zahrada hlavního města Prahy](#) (původně Pražská botanická zahrada) je rovněž názvem městské organizace, která ji spravuje. Celková plocha je cca 52 hektarů, z nichž většina je oplocena. Její nejznámější částí je skleník Fata Morgana, ale k zahradě patří také venkovní expozice, včetně vinice sv. Kláry s kapličkou a Japonská zahrada.

U Kaple svaté Kláry jsme prošli brankou do areálu zahrady, kde jsme se procházeli mezi kvetoucími záhony s mnohobarevnými květy a množstvím včel a čmeláků. Po prohlídce přilehlé Japonské zahrady jsme se na chvilku zastavili u kiosku s občerstvením. Následně jsme vyšlápli svah s včelínou a mnoha zastávkami, ze kterých je nádherný pohled na Prahu. Na plošině, nad dolní částí zahrady, je lesopark se vzácnými stromy, keři, květinami ale i lavičkami k odpočinku a dětskými koutky. Došli jsme až k druhému (bohnickému) vchodu, kde jsme si prošli expozice pouštních rostlin s malými, ale především s mohutnými, kvetoucími kaktusy.

Barokní Kapli svaté Kláry postavil hrabě Václav Vojtěch ze Šternberka patrně roku 1695. Kaple je zasvěcena patronce a jmenovkyni Václavovy manželky – Kláry Bernardiny. Dnes se nachází v areálu Pražské botanické zahrady.

Procházka zahradou pokračovala po vyhlídkové cestě pod lesem a navázala na cestu, po které jsme šli nahoru. Přes vinici sv. Kláry jsme sešli k východu do Trojské ulice a pokračovali přes lávku do Královské obory k výstavišti na tramvajovou zastávku, kde jsme se rozešli.

SVATOJÁNSKÝ OKRUH

DOPRAVA: vlakem ze Smíchovského nádraží do Vráže

DÉLKA TRASY: cca 7 km

NÁROČNOST: náročnější (velké výškové rozdíly)

Od vlakového nádraží ve Vráži jsme mírně stoupali po silnici na rozcestí TZ, kde jsme se dali vlevo po lesní pěšině po žluté TZ. Pěšina dosti prudce klesá a vyústí o sto výškových metrů níž na silnici ve Svatém Janu pod Skalou. Prošli jsme okolo hřbitova se zajímavou kaplí, okolo kláštera a dál po červené TZ – po trase naučné stezky [Svatojánský okruh](#) (NS).

Za objektem kláštera jsme vystoupali po pěšině na rozcestí TZ. Propadlé vody. Pokračovali jsme po zelené TZ okolo jeskyně Arnika, kde jsme tuto značku opustili a sledovali značení NS, které nás dovedlo vzhůru na plošinu s geologickou výstavou nerostů Českého krasu a arboretum. Po vrstevnici (prakticky po rovině) s mnohými výhledy, vysoko nad bývalými lomy vápence, jsme pokračovali až na známou skalní vyvýšeninu nad Svatým Janem pod Skalou.

Na vrcholu, od velkého dřevěného kříže, jsme se rozhlédli po krajině skal a lesů a potěšeni nádherným výhledem jsme se velice opatrně, po dosti strmé cestě, vydali dolů do [Svatého Jana pod Skalou](#). Cestou jsme se ještě zastavili u barokní kaple Povýšení svatého Kříže z roku 1714. Naše cesta vyústila přímo u kláštera benediktinů ve Svatém Janu pod Skalou. Někteří navštívili poutní kostel Narození svatého Jana Křtitele, ve kterém je jeskyně s hrobem svatého Ivana, a napili se u klášterního pramene dobré pramenité vody. Mnozí jsme nepohrdli občerstvením v nedaleké restauraci Obecná škola. Autobusem MHD jsme se vrátili do Prahy.

Kostel Narození svatého Jana Křtitele s jeskyní svatého Ivana je raně barokní stavba z let 1657–1661, postavená podle plánů Carla Luraga. Uprostřed kostela stojí náhrobek svatého Ivana, ve kterém je umístěna schránka se světcovými ostatky. Kostel je propojen se starým skalním kostelem – jeskyní svatého Ivana. V části skalního kostela je zachována přirozená travertinová jeskyně, zdobená původní krápníkovou výzdobou. Hned vedle kostela, pod oknem Ivanovy jeskyně, vyvěrá silný pramen léčivé vody, Pramen svatého Ivana. Jeskyně a původní kostel (zdroj: wikipedia)

V kostele se nacházejí jeskynní prostory, v nichž podle legendy žil a byl pochován v 9. století poustevník Ivan, syn polabského (obodritského) knížete Gostimysla (zkoumání kosterních pozůstatků potvrdilo, že kostra je tisíc let stará a patřila muži, který žil dlouho ve vlhku a živil se vegetariánsky). Místními lidmi byl od začátku považován za svatého a za prvního českého světce, ještě před svatou Ludmilou a svatým Václavem.

I přes deštivé počasí minulých dnů byly cesty a pěšinky suché a chůze po nich bezpečná. Počasí nám přálo – polojasno a teplo, které se při chůzi po lesních cestách dobře snášelo. Tato vycházka rozhodně náleží k přírodně nejzajímavějším ve Středních Čechách.

STARÁ LYSÁ – STARÁ BOLESLAV

DOPRAVA: vlakem z Masarykova nádraží do Lysé nad Labem, pak autobusem do Staré Lysé

DÉLKA TRASY: cca 12 km

NÁROČNOST: rovinatá, většinou lesem, U Sojovic cca jeden kilometr po frekventované silnici

Naše pěší trasa začínala na zastávce autobusu uprostřed obce [Stará Lysá](#). Roste zde chráněná památná tisíciletá lípa. Je to mimořádný strom s mohutným, velice členitým, kmenem a vysoko sahající rozložitou korunou. U kmene stromu jsme pořídili nezbytnou startovní fotku.

Stará Lysá má zajímavou historii, která sahá až do 11. století. Obec je jedním ze členů dobrovolného sdružení obcí s názvem Mikroregion Polabí. Mnohé části regionu jsme při vycházkách v minulých letech navštívili. Polabí je protkáno množstvím rovinatých turistických tras. Ta dnešní byla jedna z nich. Od lípy jsme vyšli po modré TZ. Cesta vede obcí – nejprve přes mostek nad říčkou Mlynařicí a dál mezi pěkně udržovanými a vkusně upravenými venkovskými staveními, malebnou zvoničkou a návsí s areálem dětských hřišť.

Zde jsme obec opustili a pokračovali dál po modré TZ, částečně polní a částečně lesní cestou (s příhodným názvem Tankovka), do [Sojovic](#), pohledné obce na břehu Jizery. I zde jsme mohli obdivovat krásně rostlé lípy a nedaleko od nich podobnou zvoničku jako ve Staré Lysé. Následoval nepříjemný úsek trasy po dosti frekventované silnici (asi jeden kilometr), který končil u turistického rozcestníku Podbrahy. Od tohoto místa jsme sledovali zelenou TZ ([Svatojanská cesta](#)) až do Staré Boleslavi.

Zbývajících osm kilometrů jsme procházeli krásným smíšeným lesem, kde se mimo jiné střídaly porosty dubu, borovic a mohutných modřínů. Procházka za krásného letního počasí, které ozdobila jenom malá dešťová přeháňka, po zelených pěšinách roubených mechovými polštáři, neměla chybu. Cesta lesem skončila až na okraji Staré Boleslavi, kde jsme nahlédli do poutního kostela Nanebevzetí Panny Marie, který na hlavním oltáři uchovává po staletí vzácný poklad – [Palladium země české](#). Jedná se o kovový reliéf Madony s Dítětem (19 x 13,5 cm)

pravděpodobně ze 12. století, který má podle legend ochrannou moc nad českými zeměmi.

Palladiem nazývali ve starověkém Řecku dřevěnou sošku bohyně Pallas Athény, přenesenou podle báje z Tróje, která symbolicky zajišťovala ochranu města. Tento výraz se začal později používat k označení obrazů, reliéfů nebo soch, které měly ochrannou funkci.

Ze Staré Boleslavi jsme se vrátili do Prahy autobusem MHD. Vycházka nabídla mnoho dalších zážitků a celou jsme ji urazili v pohodě a přátelské atmosféře.

OKOLO KOCÁBY

DOPRAVA: autobusem ze Smíchovského nádraží do Malé Lečice

DÉLKA TRASY: cca 10 km

NÁROČNOST: trasa začíná v nejvyšším bodě a postupně klesá o 85 m, přírodní cesty a pěšiny podél řeky, lze předpokládat blátivé úseky

V teplém říjnovém ránu byla obloha pokryta vrstvou těžkých mraků, za nimž se slunce dalo pouze tušit. Optimistickou náladu příchozích to ale neovlivnilo. Cesta do Malé Lečice, kde začínala naše vycházka, trvala padesát minut.

V době startovní fotografie, kterou jsme pořídili u rozcestníku v Malé Lečici, se mračna začala rozpouštět a my vykročili na deset kilometrů dlouhou romantickou vycházku údolím Kocáby. Po celou cestu nás provázelo ideální počasí babího léta.

Kocába, zvaná Hadí řeka, pramení poblíž Příbrami a celý její (cca 40 km dlouhý) tok nabízí řadu přírodních zajímavostí. Kocába a její nejbližší okolí byly již po staletí známým nalezištěm zlata. Tzv. Štěchovický zlatonosný revír se rozkládá mezi Novým Knínem a Štěchovicemi. Těžba zde probíhala v několika historických etapách, přičemž existují úvahy, že zde mohli rýžovat zlato již Keltové. V červnu roku 2003 se na Kocábě konalo mistrovství světa v rýžování zlata.

Od pramene teče severovýchodním směrem loukami a nehlubokými lesíky. Pod Novým Knínem se údolí zužuje a od Malé Lečice si Kocába udržuje značný spád a protéká hlubokou romantickou roklí. Podle mého názoru je to nejhezčí úsek jejího toku. Na březích a okolních stráních se objevují staré trampské osady. Postupně jsme je všechny prošli a na chvíli se zastavili v Askaloně, poseděli na loučce v osadě Havran a poobědvali z přinesených zásob. Osady a chaty jsou převážně pěkně upravené, ale jsou k vidění i staré zanedbané, zpola zřícené, opuštěné chatky.

Poslední čtyři kilometry před ústím je řečiště regulováno, ztrácí se atmosféra divokosti a cesta vede po asfaltové silnici. Ale ani tento úsek není fádňí. Údolí je lemováno vysokými

skalními stěnami a podél toku je zástavba, kde se střídají starší objekty s vilkami a pěštěnými zahrádkami. V centru Štěchovic, mezi autobusovým stanovištěm a přístavem, se Kocába vlévá zleva do Vltavy.

Dopřáli jsem si malou odměnu v restauraci u parkoviště a z nedaleké autobusové zastávky jsme odjeli zpět do Prahy. Byla to moc pěkná, romantická a trochu i adrenalinová, vycházka.

VODĚRADSKÉ BUČINY – LOUŇOVICE – JEVANY

DOPRAVA: autobusem od metra C Háje do Louňovic

DÉLKA TRASY: cca 11 km (zpět do Louňovic cca 15 km)

NÁROČNOST: nenáročná, s minimálním převýšením, v lesním prostředí

Ze zastávky v Louňovicích jsme vyšli za krásného, ale chladného počasí. Šli jsme nejprve po červené TZ po hrázi rybníka. Na rozcestí na návsi v Louňovicích jsme odbočili na modrou TZ, po které jsme pokračovali cca tři kilometry až na rozcestí Voděradské bučiny, kde jsme zahrnuli na žlutou TZ.

Bukové lesy, kterými jsme procházeli, nabízejí rozmanitá zákoutí se skalami a mnohými balvany, porostlými zeleným mechem. [Voděradské bučiny](#) jsou lesním společenstvím mnohaletých mohutných buků s roztodivně tvarovanými kořeny, vytvářejícími v nadzemní části fantastická umělecká díla přírody, a mladšími buky různého stáří. Procházeli jsme lesními cestami a pěšinami, kde se naše oči mohly potěšit pohledem na šedostříbrné hladké kmeny buků na pozadí modrého nebe. Atmosféru pohádkového lesa dotvářel sytý zelený mech a skály. Po necelých dvou hodinách lesní procházky se před námi otevřel pohled na hladinu nevelkého, velice romantického, rybníka u Černých Voděrad. Prosluněná louka s lavičkami nám nabídla možnost k odpočinku. V klidném a velice příjemném prostředí jsme poobědvali (z vlastních zásob – v létě je zde kiosek), vyhráli se na podzimním slunci a posílení se vydali po červené TZ směrem k Jevanům, odkud byl původně plánován návrat do Prahy.

K velkému Jevanskému rybníku (asi 10 km) jsme došli před 13. hodinou a do odjezdu autobusu z Jevan zbývaly dvě hodiny. Rozhodli jsme se zbývajícím časem využít, výlet prodloužit a pokračovat lesní cestou (stále po červené TZ) na zastávku do Louňovic. I tato cesta je moc zajímavá. Vede stále lesem a dá nahlédnout na hladiny šesti rybníků – Jevanský, Švýcar, Ján, Vyžlovský, Pařez a Louňovický. U Louňovického rybníka se naše cesta po 15 km uzavřela – cílové foto a odjezd autobusem do Prahy.

Užili jsme si čisté lesní prostředí, ideální počasí a příjemnou společnost.

ĎÁBLICKÝ HÁJ – KOBYLISY – PROSECKÉ SKÁLY

DOPRAVA: tramvají na konečnou zastávku Vozovna Kobylisy

DÉLKA TRASY: cca 8 km

NÁROČNOST: nenáročná, s malým převýšením

Cestu pražskými parky jsem zahájili u Vozovny Kobylisy – prošli jsme okrajem Ďáblického háje a poté jsme se krátce zastavili u [Kobyliské střelnice](#) a seznámili se s její historií, která začíná v roce 1890. Navštívili jsme pietní místo, kde probíhaly za druhé světové války četné popravy českých vlastenců.

Procházka pokračovala po modré TZ pěkně upraveným kobyliským parkem s botanicky zajímavou skladbou stromů a keřů. Zvlášť nás zaujal mohutný dub s krásně tvarovanou korunou. Sídliště zástavba, která park z obou stran obklopuje, naprosto neruší klidné prostředí parku a v době olistěných stromů není téměř vidět. Na konci parku pokračuje modrá TZ rušnou Střelničnou ulicí. Na rohu

ulice U Školské zahrady jsme si prohlédli a vyfotografovali dosti netradiční stavbu [evangelického kostela a zvonice U Jákovova žebříku](#).

Zde jsme na čas opustili městskou zástavbu (a modrou TZ), pokračovali lesíkem zvaným [Okrouhlík](#) (přírodní památka) a sešli na pěšinu nad ulicí Na Okrouhlíku, po které jsme prošli okolo zahrádkářské kolonie zpět na modrou TZ. Na protějším vršku jsme viděli budovy nemocnice Bulovky a pod námi čtyřproudou komunikaci V Holešovičkách-Liberecká, kterou jsme následně přešli, a ulicí Na Stráži vystoupali k lesnímu komplexu Pekařka (zaniklá usedlost a vinice).

Lesíkem s pěšinkami a lesními cestami jsme došli až na vyhlídku [Prosecké skály](#). Praha, která je z tohoto místa viditelná od východu k západu, byla bohužel v podvečerním mlhavém oparu. Z vyhlídky jsme pokračovali přes ulici Proseckou (v současnosti v rekonstrukci) okolo vinice Machálka a bobového parku, do parku [Podviní](#). Část tohoto městského parku jsme si prohlédli –

prošli kamenným bludištěm, vystoupili na vyhlídku, pokochali se pohledem na rozlehlý, netradičně koncipovaný, prostor parku a přešli společně do ulice Sokolovské, kde jsme se rozloučili a rozešli – část na Metro B a část na tramvaj.

Nenáročná procházka končí u Rokytky, a v pohodovém tempu se dá zvládnout za tři a půl hodiny, třeba i s dětmi.

PRŮHONICE – HÁJE

DOPRAVA: autobusem od stanice metra C Opatov

DÉLKA TRASY: cca 9 km

NÁROČNOST: mírná, jedno převýšení (vrch Milíčov)

Trasa vycházky vedla částečně po turistických značkách (červené a zelené), částečně pěšinkami a lesními cestami mimo značky. Prošli jsme územím [přírodního parku Botič – Milíčov](#), krásnými lesními alejemi mohutných dubů, javorů, jasanů a dalších stromů a sledovali z velké části meandrující Botič. Asi po pěti kilometrech jsme odbočili z červené TZ a po neznačené pěšině přešli záhy na zelenou TZ. Po dalším asi jednom kilometru cesty jsme navázali na značku NS Milíčovský les.

Naučná stezka nás vedla nejprve lesem a posléze nás zavedla k prvnímu ze čtyř zdejších rybníků – Milíčovskému. Zde jsme opustili zelenou TZ a pokračovali po NS kolem Rybníka Homolka k dalším dvěma milíčovským rybníkům, které se jmenují Vrah a Šáteček (retenční nádrž). Prošli jsme se po hrázi mezi oběma rybníky, dále zelení na okraji Milíčova a sešli z NS zpět na hráz Milíčovského rybníka a neznačenou cestou, jdoucí podél celé vodní plochy, došli k malému rybníčku Křtiny, či spíše mokřině. Od něho jsme se vydali vzhůru po neznačené cestě na Milíčovský vrch (309 m n. m.). Pokochali jsme se pohledem na zelené stráně v okolí a na sídliště Háje.

Sešli jsme dolů a přes mostek na Milíčovském potoce vstoupili do sídlištní, velmi pěkné zástavby, plné zeleně. Po pár minutách cesty jsme stanuli před [Komunitním centrem Matky Terezy](#) (KCMT) na dohled od stanice metra C Háje.

Autor: ŠJů (cs:ŠJů) – Vlastní dílo, CC BY-SA 3.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=10170521>

Vědomosti o této zelené pražské lokalitě jsme si mohli prohloubit prohlídkou a přečtením informačních panelů NS Milíčovský les a rybníky. Osobně jsme procítili krásu podzimní krajiny – barvy i její nenapodobitelnou vůni.

Vycházky za pražská humna mají svou zvláštní atmosféru – obklopeni krásnou přírodou jsme a nejsme v Praze! Tato vycházka byla jednou z nich.

UHŘÍNĚVES – BĚCHOVICE

DOPRAVA: vlakem z hlavního nádraží do Uhříněvsi

DĚLKA TRASY: cca 9 km

NÁROČNOST: nenáročná, rovinatá

Po krátké cestě okrajovou částí [Uhříněvsi](#) jsme došli na začátek Uhříněvské obory a vstoupili do [přírodního parku Říčanka](#). Přes kamennou zeď jsme si prohlédli [židovský hřbitov](#) ze 17. století s četnými zachovalými náhrobky a pokračovali po modré TZ k chráněnému rozložitému dubu, kde jsme udělali společnou fotografii.

Naše cesta pokračovala dál po pěšince (po modré TZ) jdoucí těsně nad korytem potoka [Říčanka](#). Cestu nám vyšperkovalo zlatavé listí javorů. Následoval most přes Říčanku a malý úsek cyklostezky s asfaltovým povrchem. Z této cesty jsme odbočili mezi poli k rybníku zvanému [Podleský](#) (místně „Podlesák“), druhému největšímu v Praze, toho času vypuštěnému. Po pěšince, roubené oboustranně keři, jsme rybník obešli až na jeho hráz, na které rostou staleté duby a tvoří krásnou (chráněnou) alej.

Z hráze jsme nahlédli do výběhu Evropského jelena, shlédli na areál Podleského mlýna a nakrátko se zastavili u místa, kde probíhal výlov kaprů. Lesem a rozlehlou loukou (stále okolo potoka Říčanka) jsme prošli k rybníku [V Rohožníku](#) (krátce Rohožník). I tento rybník jsme z velké části obešli. Minuli jsme chráněnou přírodní památku duběčského lomu a po krátké cestě obcí stanuli v prostoru se zbytky [tvrze Dubeč](#). Okolí je vkusně upravené a slouží obyvatelům k procházkám a odpočinku. Lavičky, které jsou zde v dostatečném množství rozmístěny, posloužily i nám ke krátké zastávce a konzumaci donesených svačin.

Zdroj: wikipedia

*Tvrziště od východu, vpravo
budova barokního špýcharu
Severovýchodní nároží tvrze*

*Pozůstatky východního palácového křídla
a vodního příkopu*

Poté jsme se vydali dál a pěšinou okolo Říčanky jsme došli k třetímu rybníku, který tento potok napájí – [Lítožickému](#). Rybník v minulých letech prošel velkou revitalizací a je opravdu moc pěkný. Opravené cesty a hráze. Z jedné strany je lemován lesem z druhé strany loukou s remízky a s jednotlivými skupinami stromů a keřů. Má nepravidelný tvar se zátokami a malými ostrůvky. Prošli jsme částí lesa nad rybníkem a po polní, mírně stoupající, cestě došli na asfaltovou cyklostezku a po červené TZ vedoucí do Běchovic. Okrajem běchovické zástavby jsme po krátké chvilce došli k autobusové zastávce MHD, kde jsme se rozloučili.

Jedná se o pěknou a pohodlnou vycházku nabízející pohyb v čisté přírodě i trochu historie.

ŘÍP

DOPRAVA: vlakem z hlavního nádraží do Roudnice nad Labem

DÉLKA TRASY: cca 14 km

NÁROČNOST: rovinatá vycházka vesměs lesními pěšinami s jedním náročným výstupem na Říp (asi 500 m) – hůlky s sebou

Historické jádro Roudnice a okolní zástavba jsou chráněny jako městská památková zóna. Archeologické nálezy dokládají pravěké osídlení v okolí brodu přes řeku Labe. První písemné zprávy o Roudnici nad Labem pocházejí z poměrně pozdní doby, z let 1167 a 1176, městská práva získala již ve 12. století.

Dojeli jsme rychlíkem do [Roudnice nad Labem](#) a po startovní fotce na roudnickém náměstí, které jsme si krátce prohlédli, jsme se vydali po červené TZ na sedm kilometrů vzdálený vrchol pověstmi ověřeného Řípu.

První kroky vedly okolo zámeckého areálu. Následně jsme pokračovali, mírně stoupající

cestou, okrajovou městskou zástavbou (asi jeden kilometr). Na okraji města začíná přírodní, místy dosti strmá, lesní pěšina, po které jsme došli na okraj obce Krabčice. Moc pěkný úsek cesty! Prošli jsme Krabčicemi a na konci obce jsme se zastavili u sochy Praotce Čecha. Poté jsme se vydali lipovou alejí k úpatí hory [Říp](#).

Vrchol Řípu s románskou rotundou svatého Jiří vystupuje asi 200 metrů nad okolní plochou krajinu. Říp je památné místo české mytologie a historie. Podle pověsti sem přišel praotec Čech, přehlédl okolní krajinu a rozhodl se zde usadit. Kopec Říp s rotundou je chráněn jako národní kulturní památka.

Od úpatí na vrchol jsme došli za necelých třicet minut. Prošli jsme se po vrcholu, nahlédli do rotundy sv. Jiří a sv. Vojtěcha, poseděli a odpočali si u chaty Říp. Cestou nahoru i dolů jsme se zastavili na vyhlídkách, ze kterých je vidět daleko do kraje.

Cesta zpět do Roudnice vedla po stejné trase. Před cestou na nádraží nám zbylo dost času, abychom se v cukrárně „odměnili“ malou sladkostí a kávou. Po celý den nás provázelo příjemné prosluněné podzimní počasí.

BEROUN – TETÍN – SRBSKO

DOPRAVA: vlakem ze Smíchovského nádraží do Berouna

DÉLKA TRASY: cca 9 km

NÁROČNOST: jeden výstup (cca 150 výškových metrů), hůlky a svačinu s sebou

Cesta vlakem, krajinou vedoucí údolím Berounky, kterou lze pro její pohádkovou kulisu považovat za vyhlídkovou, byla tentokrát v mlhavém oparu a naděje na sluncem prozářený den s krásnými tetínskými vyhlídkami na skalnatý kaňon řeky Berounky, byla mizivá.

Po krátké cestě okrajem Berouna (modrá TZ) jsme navázali na nově upravenou Stezku sv. Ludmily. Na polní cestě mezi pastvinami jsme si udělali společnou fotografii a pak jsme odbočili na vyhlídkovou trasu Tetínské vyhlídky II, která má deset zastávek a dovedla nás na kopec Damil nad Tetínem. Bylo to strážní místo dávného hradiště. Jsou zde zachovány malé zbytky příkopového a valového opevnění, které jsme po úzkých pěšinkách zdolali a z vršku (396 m n. m.) jsme shlédli na obec [Tetín](#) s jejími třemi kostely a zbytky hradu Tetína.

Vrch Damil je tvořen devonskými vápenci a nachází se na něm několik významných nalezišť trilobitů, mlžů a dalších zkamenělin. Podle pověsti se kopec jmenuje podle zdejšího vladyky, který se zamiloval do tetínské dívky. Nebyli si však rovni, a tak společně spáchali sebevraždu.

Kromě prvních zmínek o Tetínu se díky informačním tabulím dozvíte také zajímavosti o židovské synagoze, napoleonských hrobech nebo o těžbě vápence – trasa naučné stezky vede kolem bývalého lomu. Jedna ze zastávek připomíná i historii místní malodráhy. Možná největší zajímavostí stezky je tunel, kterým trasa vede – jedná se o pozůstatek právě po této dráze.

Po poněkud nestandardní, dosti prudké kluzké pěšině, jsme sešli do vlastní obce. Nejprve jsme se zastavili u kostelů sv. Ludmily a sv. Kateřiny (trasa Tetínské vyhlídky I) a po vnější prohlídce kostelů (provádějí se zde opravy střechy) a pohledu

z ochozu nad roklí vedoucí k Tetínskému vodopádu jsme zašli k třetímu, hřbitovnímu,

kostelu sv. Jana Nepomuckého. Na prostranství před kostelem je odpočinkové místo s možností posezení, výhledem na kostel a do údolí Berounky. Prošli jsme si hřbitůvek přiléhající ke kostelu a přes jeho kamennou zeď se pokochali pohledem na nedaleký Beroun a do údolí Berounky roubené skalními stěnami. Po trošku adrenalinové pěšince nad Tetínskými skalami, vedoucí pod hřbitovní zdí, jsme přešli na skalní ostroh se zbytky hradu Tetína. Následovala fotka na důkaz, že jsme dosáhli plánovaného místa dnešní vycházky a po zelené TZ jsme sešli do údolí a po krátké odbočce stanuli u Tetínského vodopádu. Sestup k Berounce podél vodopádu je krkolomný a zdá se, že už dávno nepoužívaný. Pro běžného turistu naprosto nepoužitelný – nebezpečný!!

Pokračovali jsme po zelené TZ vzhůru na planinu za Tetínem a po pěkné cestě sestoupili až na pravobřežní cestu k Berounce, po které jsme po necelé hodině došli na zastávku vlaku do Srbska. Cesta podél řeky nabízí úžasné pohledy na skalní stěny na levém břehu řeky.

Nádherná procházka, příjemná společnost a turistické (poněkud mlhavé) počasí.

VOZNICE – STOŽEC – SKALKA – MNÍŠEK

DOPRAVA: autobusem ze Smíchovského nádraží do obce Voznice

DÉLKA TRASY: cca 21 km

NÁROČNOST: náročnější členitá trasa

Od stanice autobusu v obci Voznice jsme se vydali po obecní komunikaci (zelená TZ) směrem na sedm a půl kilometrů vzdálený Stožec. Na okraji obce jsme se zastavili a pořídili společnou fotografii u dřevěné sochy ducha Brd – Fabiána. Dál jsme pokračovali lesem na dva kilometry vzdálené turistické rozcestí Voznice. Zde jsme se dali vlevo po lesní asfaltové cestě zvané Hladovka (zelená TZ). Cesta je z obou stran obklopena lesem a postupně mírně stoupá až na rozcestí Knížecí studánky. Lemují ji aleje mohutných modřínů a mnoho malých potůčků, prameníků a stékajících ze svahů brdského hřebene. Stékají do malého jezírka Hladovec, ze kterého vytékají už jako Voznický potok. Bohužel nelze přehlédnout ani velké holé pláně (paseky) po nedávné těžbě. Vůně pryskyřice z čerstvě vytěžených kmenů vršicích se kolem cesty, která nás provázela, byla příjemná, avšak pohled na holoseče táhnoucí se daleko do hloubi lesa je neutěšený.

Na turistickém rozcestí Knížecí studánky jsme odbočili vpravo (stále po zelené TZ), abychom se na malou chvilku zastavili u jedné ze dvou místních studánek, a poté jsme pokračovali na jeden a půl kilometrů vzdálený Stožec. Charakter cesty se zde mění. Začíná výrazně stoupat a je značně kamenitá. Posledních pár desítek metrů na turistickou křižovatku cest Stožec (595 m. n. m.) jsme došli po asfaltové cestě.

Cesta od autobusové zastávky nám trvala přesně dvě hodiny. Zde jsme si krátce odpočali a přešli na červenou TZ, po které jsme pokračovali romantickou lesní pěšinou prostoupenou ostrými kameny a kořeny. Mohutné buky, okolní strmé skály, ze země vystupující balvany porostlé sytě zeleným mechem a podzimní atmosféra lesa zapadaného listím dávala krajině pohádkový nádech. Tento úsek cesty je krásný, ale vyžaduje zvýšenou opatrnost. V současné době je průchod „zpestřen“ třemi stoletými buky, které větrná bouře srazila přímo na

stezku. To vše je zkombinováno s bahnitými loužemi, které tu nevysychají ani v létě. Že je zde oblast pramenů dokazují i studánky rozmístěné kolem cesty.

Asi po dvou kilometrech jsme sešli na pohodlnou hřebenovou lesní cestu, po které jsme došli k památnému Třebízského dubu s obrázkem Madony, pak pokračovali na rozcestí turistických cest Na Soudném a dál po červené TZ. Lesem jsme prošli až k chatové osadě Na Rovinách s příjemnou hospůdkou se stejným názvem – Hospoda Na Rovinách. Po krátké zastávce na občerstvení jsme pokračovali dál po hřebenové cestě až na známé poutní místo – [Skalku](#).

Areálem Skalky, který leží ve výšce 553 m n. m. na ostrohu nad Mníškem pod Brdy, jsme jen krátce prošli. Pokochali se pohledem na krásně upravenou křížovou cestu se čtrnácti zastaveními, s barokním kostelíkem sv. Máří Magdaleny a rekonstruovanou klášterní budovou, ve které se konají výstavy, koncerty a svatby. Od kostela se nám otevřel krásný pohled na [Mníšek](#) a okolní krajinu. Odsud nás hodně strmá pěšina přivedla do staré lipové aleje vedoucí na náměstí v Mníšku, odkud jsme odjeli autobusem zpět do Prahy.

Foto: kudyznudy.cz (barokní areál Skalka z výšky)

Procházka, za teplého podzimního počasí (11 °C), po lesních cestách a pěšinách byla příjemná a rozhodně přispěla našemu zdraví.

STARÝ VESTEC – PŘEROV NAD LABEM

DOPRAVA: autobusem z černého mostu do Starého Vestce

DÉLKA TRASY: cca 8 km

NÁROČNOST: nenáročná rovinatá trasa

Z Vestce jsme se vydali pěšky polní cestou podél potoka do Přerova nad Labem (cca tři km). Těšili jsme se na výstavu Lidové Vánoce v Polabí.

Návštěva [přerovského skanzenu](#) ve mně navozuje příjemnou atmosféru zapomenutých starých časů v každé roční době, ale vánoční, a velikonoční instalace to ještě umocňují. Vánoční zvyky a obyčeje provozované na svátky sv. Barbory, sv. Lucie, sv. Mikuláše a celé adventní období s betlémy a jesličkami jsou zde instalovány s nesmírným vkusem a opravdovostí postav a prostředí. Velké množství betlémů, které jsou zde vystaveny a pestrost materiálů, ze kterých jsou zhotoveny, je úžasná.

Velká vánoční výstava pod názvem Lidové Vánoce v Polabí se i v roce 2021 konala v celém areálu skanzenu. V interiérech všech devíti chalup byly předváděny scény ze života našich předků, připomínající starobylé zvyky a obyčeje v čase adventu a v období od vánočních svátků až do Tří králů, i současné vánoční dekorace. Výstava začínala v první chalupě z Chvalovic starodávnými přástkami, dračkami a podvečerním besedováním. Ve druhé chalupě z Draha byly předváděny tradiční obchůzky barborek, lucek a mikulášský průvod s nadílkou. V kuchyni se připravovalo vánoční pečení a ve výměnku byly vystaveny ukázky starých druhů vánočního cukroví i s recepty a nejrůznější stará tvořítka. Staročeská chalupa byla vyhrazena Štědrému dni se všemi věštbami a pověrami, „devaterem jídel“, štědrovečerním koledováním a představením krajové vánoční hry. Ve vitrínách byly nainstalovány všechny lidové betlémy z vlastních muzejních sbírek. Chalupy v dolní části skanzenu ukazovaly, jak trávili vánoční svátky naši předkové v průběhu minulého století – kolem roku 1860, 1890, 1910 a 1930 na statku i v chaloupce. Nově byla otevřena celá chalupa z Oskořínka s interiérem z druhé třetiny 20. století, upravená na předvádění vánočního pečení a tradičních řemesel. Výstava končila ve staré škole scénou tříkrálové koledy. Součástí vánoční výstavy byla vedle starých lidových a kostelních betlémů také neustále rozšiřovaná kolekce současných betlémů z nejrůznějších materiálů. Výstavu doplňovaly ukázky starých i novodobých vánočních dekorací, návody na výrobu vánočních ozdob a drobných dárků. Zvláštní část výstavy tvořila rozsáhlá sbírka papírových vystřihovacích betlémů a vánočních pohlednic, umístěná do přísálí. V chodbě u staré školy v bedárně byla nově připravená výstava „Cukroví z vánočního stolu našich prababiček“, jejíž součástí byla rovněž velká kolekce starých vánočních ozdob z muzejních sbírek. Ve

školním kabinetu byla kromě ukázek nejružnějších druhů tradičního vánočního cukroví také velká kolekce starých formiček.

Pro nás starší, kteří měli možnost v mládí pobývat na venkově, je to nostalgické nahlédnutí do dětství a mnohdy i připomenutí blízkých osob, které jsme v tomto prostředí vídali o svátcích i při práci s nářadím, které naše vnoučata pravděpodobně vůbec neznají. Pro dnešní děti, které žijí v „digitálním snu“, by návštěva výstavy mohla být prohlédnutím, že se dalo dobře a spokojeně žít bez mnoha technických vymožeností.

Po prohlídce skanzenu jsme pokračovali polní a lesní cestou k Labi a podél jeho toku do Čelákovic. Cesta je lemována krásnými duby, lipami a topoly, které, ač bez listí, ohromují svým vzrůstem. Z Čelákovic jsme odjeli zpět do Prahy na Masarykovo nádraží.

Celá pěší trasa je rovinatá. Provázelo nás krásné počasí a ani o dobrou náladu nebyla nouze. Ta troška bláta, kterou jsme si na svých botách odnesli z polních cest, nám náladu nepokazila.

ČELÁKOVICE-JIŘINA – KÁRANÝ – STARÁ BOLESLAV

DOPRAVA: vlakem z Masarykova nádraží do zastávky Čelákovice-Jiřina

DÉLKA TRASY: cca 11 km

NÁROČNOST: rovinatá, svačinu s sebou

Z nádraží v Jiřině jsme se vydali po žluté TZ k lávce přes Labe, kde jsme se nejprve zastavili u informačního panelu a seznámili se s historií této technicky velice zajímavé stavby. Před vstupem na lávku jsme si udělali společnou fotografii.

Za lávkou jsme pokračovali stále po žluté, prošli přírodní rezervací Grádo, kde jsme na turistickém rozcestí odbočili vlevo a dál pokračovali po modré TZ. Postupně jsme se vraceli k Labi a po cyklostezce, vedoucí po jeho navigaci, došli až ke křižovatce turistických tras v obci Káraný. Zde jsme odbočili vlevo na červenou TZ, která nás dovedla částí obce na most přes Jizeru. Za mostem naše trasa navázala opět na modrou TZ (Poutní cestu Blaník – Říp), po které jsme došli k lesoparku v Houštce.

Dříve to byl ostrov s lužním lesem, houštím a močály – z toho název Houštka. Lesmistr Josef Neumann se zasadil o parkovou úpravu ve stylu krajinného anglického parku. Založil chodníky a cesty a staral se o pestrost lesa. Dnes park slouží k rekreačním a sportovním činnostem. Stojí za prohlídku, i když na mě dělá spíš dojem špatně udržovaného lesoparku – nebo lesa?

Z Houšky nám přišli naproti manželé Petr a Alena Šedovi, kteří bydlí v Brandýse nad Labem a historii místa dobře znají. Alena nás provedla parkem a pověděla nám řadu zajímavostí o historii parku a zdejších stavbách, především o chátrajících Slunečních lázních. Nahlédli jsme do sportovního areálu s proslaveným atletickým oválem, kde Emil Zátopek vytvořil řadu běžeckých světových vytrvalostních rekordů.

Okolo letního kina jsme se vrátili na rozcestí k modré TZ.

Po značce jsme však nepokračovali a vydali jsme se uličkami mezi vilkami do centra [Staré Boleslavi](#) a navštívili místa poznamenaná dějinami naší vlasti. Prohlédli jsme si baziliku Nanebevzetí Panny Marie, kde se nachází kopie slavného obrázku Paladium země České. Po prohlídce baziliky jsme pokračovali centrální částí města přes Mariánské náměstí, prošli Staroboleslavskou bránou na náměstí Sv. Václava, podívali se do areálu baziliky sv. Václava

s kostelem sv. Klimenta, kde jsme naší vycházku ukončili. Do Prahy jsme odjeli z autobusové zastávky, která je přímo u kostela.

Krása zimní krajiny s čerstvě napadaným sněhem nás provázela po celou cestu do Staré Boleslavi. Tak jak se rozplývaly mraky a z modré oblohy začalo svítit slunce, měnil se i charakter cest a pěšin. Z větví obalených námrazou a sněhem začaly odpadávat kousky sněhu a vodní kapky. Sníh na lesních pěšinách změkkl a ani o kaluže nabyla nouze. Krásný slunečný den s blankytně modrou oblohou nad našimi hlavami nám tu trochu vlhka vynahradil.

<https://photos.app.goo.gl/RAQuPWHWH2oP7Xkv8>

LETENSKÉ SADY – ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ

DOPRAVA: tramvají do stanice Královský letohrádek

DÉLKA TRASY: cca 2 km

NÁROČNOST: krátká nenáročná vycházka s krásnými výhledy na Prahu, zakončená kulturním zážitkem

Letenské sady jsou rozsáhlý pražský park na levém břehu Vltavy a druhý největší park na území městské části Praha 7. Díky své vyvýšené poloze umožňuje výhled na řadu pražských památek a významných míst, mimo jiné Pražský hrad, Staré město, Petřín, Vltavu a její mosty.

Základ dnešní podobě sadů položil počátkem 19. století baron Jakub Wimmer, který většinu zdejších pozemků vlastnil. Během 40. let téhož století se pražský místodržící Karel Chotek zasadil o výkup pozemků. V této době byla zahájena rekonstrukce Letné a v průběhu výstavby Letenského zámku došlo v 60. letech k výsadbě několika tisíc stromů. V roce 1871 byl park na počest návštěvy nástupce rakouského trůnu pojmenován Sady korunního prince Rudolfa. Nejzásadnější úpravy v rámci realizace nového konceptu zdejších sadů byly provedeny koncem 80. let 19. století pod vedením Františka Josefa Thomayera.

Sešli jsme se před letohrádkem Královny Anny, odkud vedla naše trasa nejprve přilehlými Chotkovými sady směrem k Chotkově silnici, kterou jsme přešli po visuté lávce do Letenských sadů. Od hořejšího konce Letenských sadů jsme pokračovali upravenými pěšinkami. Po pravé straně nás upoutala vysoká cihlová zeď bašty svaté Máří Magdalény s [Kramářovou vilou](#). Z této bašty se mezi léty 1891 a 1911 „střílelo poledne“. Dva dělostřelci tu čekali až na věži Klementina dá muž mávnutím praporem znamení, že už je právě poledne a pak vystřelili z děla.

Po mírně stoupající cestičce jsme došli k exotické stavbě [Hanavského pavilonu](#). Ten stál původně na výstavišti v době [Jubilejní zemské výstavy](#) v roce 1891, kde sloužil jako reklamní pavilón Komárovským železárnám knížete Hanavského. Konstrukce pavilonu je litinová a je vyplněna zdivem a sklem. Dnes se zde nachází luxusní restaurace. Podobně jako z dalších míst letenské rampy je odsud mimořádně pěkný pohled na Prahu.

Když jsme se dostatečně vynadívali a pořídili fotografie podvečerní Prahy, pokračovali jsme dolů mírně se svažující cestou k patě (základům) bývalého [pomníku Josifa Vissarionoviče Stalina](#). Historii tohoto neslavného žulového monumentu všichni dobře známe. Pomník to byl vskutku velkolepý. Byl totiž dlouhý 22 metrů, vysoký 15,5 metrů a široký 12 metrů. Finanční náklady se vyšplhaly na 140 miliónů tehdejších korun, materiálu bylo dovezeno na 17 tisíc tun.

Dál nás vedla vyhlídková cesta po hraně letenské pláně, vysoko nad Vltavou, až k Letenskému záměčku. Další pamětihodností je Letenský kolotoč stojící nedaleko záměčku.

Kolotoč sice nese název Letenský, ale na Letné původně nestál. Jeho historie je hodně složitá – jen krátce. Kolotoč nejdříve stával na Královských Vinohradech u slavné výletní restaurace Kravín. Protože to tam bylo „trochu z ruky“, tak se majitel kolotoče pan Nebeský rozhodl přenést kolotoč na nějaké lukrativnější místo. To se mu podařilo nalézt o dva roky později, a to na Letné u konečné zastávky lanovky a navazující Křižíkovy elektrické dráhy do Stromovky. Hned vedle fungovala vyhlídková restaurace v Letenském záměčku. Lepší místo by asi těžko našel. Dokládá to fakt, že tu kolotoč fungoval více než sto let.

Mezi účastníky vycházky byli i ti, kteří si v dětství kolotoč užívali. A to už jsme došli k našemu cíli – Letenskému záměčku. Je postaven v neorenesančním stylu evokujícím italskou předměstskou vilu. Návrh této elegantní a vzdušné stavby s arkádami a věžičkou nevypracoval v roce 1863 nikdo jiný než slovutný architekt Ignác Ullmann. Záměček již od svého vzniku sloužil jako výletní restaurace. Tak jako před sto lety i dnes se těsně u kolotoče můžeme občerstvit, a to nejen přímo v pavilónu Letenského záměčku, ale i v jeho okolí. Což mnozí učinili.

Rybova mše v provedení poloamatérského pěveckého sboru, který řídila Miriam Němcová, byla krásná a sklídila veliký potlesk. Koncert byl zakončen společným zpěvem vánoční písně „Narodil se Kristus pán“.

